

Tipy pre živnostníka, ako správne vyplniť daňové priznanie

Bratislava, 12.3.2015 – Do 31. marca 2015 je potrebné podať daňové priznanie k dani z príjmov fyzických osôb za rok 2014. Poradenská a outsourcingová spoločnosť Accace, ktorá na Slovensku pôsobí v oblasti spracovania účtovníctva, miezd a daňového poradenstva, vám prináša tipy, ako správne vyplniť daňové priznanie a načo nezabudnúť, aby ste si legálne znížili základ dane.

Nezabudnite na daňový bonus na dieťa

Daňový bonus na dieťa si **môžete uplatniť na vyživované dieťa**, bez ohľadu na to, či je vlastné, osvojené, je to dieťa vášho manžela či manželky z predchádzajúceho vzťahu alebo ste si ho vzali do starostlivosti nahradzujúcej starostlivosť rodičov.

Avšak, daňový bonus si môže uplatniť len daňovník, ktorý dosahuje tzv. aktívne príjmy, t.j. príjmy zo závislej činnosti, z podnikania alebo z inej samostatnej zárobkovej činnosti, pričom tieto príjmy musia byť **aspoň vo výške 6-násobku minimálnej mzdy**, čo pre rok 2014 predstavuje sumu 2 112 eur. Ako upozorňuje Jana Klčová, daňová poradkyňa spoločnosti Accace, *„pri príjmoch z podnikania alebo z inej samostatnej zárobkovej činnosti zákon okrem výšky týchto príjmov stanovuje ešte druhú podmienku, ktorú je potrebné splniť na to, aby bolo možné uplatniť daňový bonus, a to, že z týchto činností daňovník musí vykázať kladný základ dane, t.j. nesmie dosiahnuť daňovú stratu.“*

Zároveň nie je dôležité, či daňovník dosiahol zdaniteľné príjmy len počas jedného mesiaca alebo počas viacerých. Ak daňovník za rok 2014 nedosiahol iné príjmy než príjmy zo živnosti, pričom tieto jeho príjmy dosiahli aspoň sumu 2 112 eur a nevykázal daňovú stratu, má právo uplatniť si daňový bonus na dieťa.

V prípade, že dieťa vyživujú viacerí daňovníci, t.j. živnostník a jeho manželka, daňový bonus si môže **uplatniť len jeden z nich, a to podľa dohody**. Ako upozorňuje J. Klčová, *„ak sa nedohodnú, platí poradiť matka, otec, iná oprávnená osoba.“* Existuje tiež možnosť, že časť roka si uplatní jeden z rodičov a druhú časť roka druhý. Avšak, **deti nemožno rozdeliť medzi rodičov**.

Daňový bonus na dieťa si **môžete uplatniť** aj v prípade, že **má vaše vyživované dieťa manžela alebo manželku**. A to len v prípade, že toto dieťa žije s vami v domácnosti a manžel resp. manželka vášho dieťaťa nemá za toto zdaňovacie obdobie zdaniteľné príjmy presahujúce sumu nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka.

Živnostník si sumu nároku na daňový bonus uvedie do riadku 95 daňového priznania typu B. Výška daňového bonusu za rok 2014 je rovnaká ako predchádzajúci rok, t.j. **256,92** za rok. V prípade maloletých školopovinných detí je potrebné priložiť do prílohy k daňovému priznaniu kópiu rodného listu. Ak už deti ukončili povinnú školskú dochádzku a ďalej sa vzdelávajú, je potrebné priložiť potvrdenie o návšteve školy.

V určitých prípadoch máte nárok na nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka

Sumu nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka i ostatné nezdaniteľné časti základu dane za rok 2014 je možné si uplatniť len z tzv. aktívnych príjmov, t.j. z príjmov zo závislej činnosti, z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti.

Výška nezdaniteľnej časti základu dane pritom závisí od výšky základu dane dosiahnutého z vyššie uvedených druhov príjmov. V prípade, že za rok 2014 nemáte základ dane vyšší ako 19 809 eur (100-násobok životného minima), môžete si uplatniť NČZD v plnej výške, t.j. **3 803,33 eur**. Ak váš základ dane za rok 2014 bol vyšší ako 19 809 eur, NČZD sa vypočíta ako rozdiel 44,2-násobku životného minima a jednej štvrtiny základu dane, teda $44,2 \times 198,09 \text{ eur} = \mathbf{8755,58 \text{ eur}}$ a **1/4 základu dane daňovníka dosiahnutého z aktívnych príjmov**. V prípade, že výsledok daného výpočtu dosiahne hodnotu nula alebo záporné hodnoty, živnostník nemá nárok na NČZD.

Suma nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka sa uvádza na riadku 74 daňového priznania k dani z príjmov fyzických osôb typ. B.

Uplatnite si nezdaniteľnú čiastku základu dane na manželku alebo manžela

Podmienku pritom je, aby sa váš manžel resp. manželka starala o vyživované maloleté dieťa do 3 rokov, poberala peňažný príspevok na opatrovanie, bola vedená na Úrade práce alebo je uznaná za invalidnú alebo za osobu s ŤZP.

Dôležité rovnako je, aby **príjem manžela resp. manželky nepresiahol 19,2-násobok životného minima**, t.j. 3 803,33 eur. Za príjem manžela resp. manželky sa nepovažuje zamestnanecká prémie, daňový bonus alebo štátne sociálne dávky, ako napríklad rodičovský príspevok.

Ak živnostník dosiahol základ dane nižší ako 35 022,31 eur, NČZD na manželku sa vypočíta ako 3803,33 eur mínus vlastný príjem manžela resp. manželky. Ak je základ dane vyšší ako 35 022,31 eur, NČZD na manželku sa vypočíta ako 12 558,906 – (základ dane : 4) – vlastný príjem manžela resp. manželky. Ak je základ dane vyšší ako 50 235,63 eur, NČZD na manžela/ manželku sa rovná 0.

Ako upozorňuje J. Klčová, „*nárok má daňový rezident SR a tiež aj nerezident, ak úhrn jeho zdaniteľných príjmov zo SR tvorí 90% jeho celkových príjmov.*“

Suma nezdaniteľnej časti základu dane na manželku resp. manžela sa uvádza na riadku 75 daňového priznania k dani z príjmov fyzických osôb typ. B.

Môžete si zarátať aj dobrovoľné príspevky na starobné a doplnkové dôchodkové sporenie

Od roku 2013 do roku 2016 je možné **znižit' si základ dane** o zaplatené dobrovoľné **príspevky na II.pilier**. avšak, môžete si ich uplatniť najviac do výšky 2% zo základu dane, pričom limit za rok 2014 je **vo výške 966 eur**. „*Dôležité je upozorniť, že na tieto účely musí ísť o dobrovoľné príspevky na starobné dôchodkové sporenie, ktoré sú platené na základe osobitnej zmluvy s dôchodkovou správcovskou spoločnosťou,*“ dopĺňa J. Klčová.

Základ dane si môžete znížiť aj keď prispievate do **III.piliera**. Tieto dobrovoľné príspevky sa uplatnia prvýkrát za rok 2014, a to na základe účastníckej zmluvy uzatvorenej po 31.decembri 2013 alebo na základe zmeny účastníckej zmluvy, ktorej súčasťou je zrušenie dávkového plánu, a to za predpokladu, že živnostník súčasne nemá uzatvorenú inú účastnícku zmluvu, ktorá uvedené podmienky nespĺňa. Maximálna suma, ktorú si môžete uplatniť je vo výške **180 eur**.

Suma nezdaniteľnej časti základu dane na preukázateľne zaplatené príspevky do II.piliera sa uvádza na riadku 76 a suma nezdaniteľnej časti základu dane na preukázateľne zaplatené príspevky do III.piliera sa uvádza na riadku 77 daňového priznania k dani z príjmov fyzických osôb typ. B.

Oslobodenie od dane pri príjmoch z prenájmu

Ak ste v roku 2014 prenajímali nehnuteľnosť, môžete si uplatniť **oslobodenie od dane vo výške 500 eur**. Príjmy z prenájmu znížené o oslobodenie je potrebné uviesť v VI. oddieli v tabuľke č. 1 na riadku č. 10 v stĺpci 1 daňového priznania k dani z príjmov fyzických osôb typu B. Pri zdaňovaní príjmov z prenájmu je možné uplatniť aj daňové výdavky. Ako upozorňuje Klčová, „*tieto výdavky už nie je možné uplatniť v paušálnej 40% výške, ale musia byť skutočné a preukázateľné.*“ Výška a rozsah uplatnených výdavkov závisí od toho, či sa daňovník rozhodne nehnuteľnosť zaradiť do obchodného majetku. Daňové výdavky pritom musia súvisieť so zdaniteľnými príjmami z prenájmu, t.j. uplatnené výdavky treba krátiť o tú časť, ktorá pripadá na oslobodenú 500 euróv časť. Príslušné výdavky sa zistia rovnakým pomerom, ako je pomer príjmov z prenájmu ponížených o sumu oslobodenia k celkovým príjmom z prenájmu a uvedú sa v VI. oddieli v tabuľke č. 1 na riadku č. 10 v stĺpci 2 daňového priznania k dani z príjmov fyzických osôb typu B-

Ako však upozorňuje Klčová, „*ak dosiahol daňovník v roku 2014 iba príjmy z prenájmu, nemôže si znížiť daňový základ o nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka alebo manžela resp. manželku ani o dobrovoľné príspevky do II. a III. piliera.*“

Zdokladujte príjem aj zo zamestnania

V prípade, že ste za rok 2014 mali príjmy aj zo závislej činnosti, t.j. zamestnania, nezabudnite priložiť k daňovému priznaniu aj potvrdenie o ich výške a zrazených preddavkov na daň. Suma príjmov od všetkých zamestnávateľov sa uvádza v V. oddieli na riadku 34 daňového priznania k dani z príjmov fyzických osôb typ. B.

Priložte potvrdenia aj o príjmoch zo zahraničia

Ak ste počas roka 2014 pracovali aj v zahraničí, je potrebné v slovenskom daňovom priznaní zohľadniť aj tieto príjmy. V prvom rade je potrebné si preveriť spôsob ich zdanenia v zahraničí a následne adekvátne uviesť v slovenskom daňovom priznaní. V prípade, že ide o príjem zo zdroja v zahraničí, ktorý tam podlieha zdaneniu, je možné v závislosti od druhu príjmu, príp. uzavretej zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia uplatniť príslušnú metódu na zamedzenie dvojitého zdanenia, a to buď metódu vyňatia zahraničného príjmu alebo metódu zápočtu dane zaplatenej v zahraničí. Zdaniteľné príjmy zo zdroja v zahraničí a príslušné výdavky je potrebné v daňovom priznaní typu B uviesť v XIV. oddieli na mieste na osobitné záznamy v členení podľa krajín a druhu príjmu. „*Rovnako na tomto mieste odporúčame uviesť prepočet príjmov a výdavkov v cudzej mene na eurá,*“ dopĺňa Klčová.

Odpočítajte si daňovú stratu z predchádzajúcich rokov

Príjmy zo živnosti sa považujú v súlade s §6 ods. 1 písm. b) ZDP za príjmy z podnikania, t.j. považujú sa za jeden z tzv. aktívneho druhu príjmu, **od ktorého sa môže odpočítať daňová strata**. V daňovom priznaní za rok 2014 si živnostník môže odpočítať neuplatnenú daňovú stratu vykázanú za rok 2009 (bez obmedzenia) a neuplatnené daňové straty vykázané za roky 2010 až 2013 (avšak maximálne vo výške $\frac{1}{4}$ ich súčtu, keďže od roku 2014 platí, že tieto straty sa odpočítajú od základu dane rovnomerne počas 4 bezprostredne po sebe nasledujúcich zdaňovacích období začínajúcich zdaňovacím obdobím roku 2014).

Daňové straty sa zaznamenávajú v IX. Oddieli na riadkoch 59 až 63 daňového priznania typu B, pričom vľavo sa uvádzajú jednotlivé roky a vpravo suma daňových strát podľa rokov. Na riadku 67 daňového priznania sa uvádza úhrn daňových strát z predchádzajúcich zdaňovacích období, ktoré si môže živnostník v roku 2014 odpočítať od svojho čiastkového základu dane z príjmov z podnikania a inej SZČ.